

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5580-15

meddelad i Stockholm den 13 december 2016

KLAGANDE

AA
Ombud: Advokat Peter Bredelius
Advokatfirman Lindahl KB
Box 143
701 42 Örebro

MOTPART

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 11 september 2015 i mål nr 2992-15

SAKEN

Förvaring av skjutvapen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet på så sätt att kammarrättens och förvaltningsrättens domar upphävs och målet visas åter till Polismyndigheten för fortsatt prövning av frågan om tillstånd till förvaring av vapen hos någon annan.

Dok.Id 175999

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Den som innehar ett skjutvapen är skyldig att ta hand om detta och hålla det under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt det. Innehavaren kan dock få ett tidsbegränsat tillstånd att förvara vapnet hos någon annan om han inte själv kan ta hand om det eller om det annars finns särskilda skäl.

AA, som sedan drygt 30 år är bosatt i Storbritannien, ansökte om förnyat tillstånd att förvara skjutvapen hos en person bosatt i Skåne. Avsikten var att han ska kunna fortsätta att jaga på marker i Skåne där han jagade före sin utflyttning från Sverige samt vid jakter i Jämtland och Värmland med svenska och internationella affärskontakter till det bolag där han är verksam.

Polismyndigheten avslag AAs ansökan och angav bl.a. följande. Huvudregeln är att vapeninnehavaren är skyldig att själv ta hand om sina vapen. Tillstånd till förvaring hos annan kan undantagsvis meddelas om det framstår som klart motiverat och är en tillfällig lösning. AA är utvandrad sedan länge och har tidigare under två perioder haft tillstånd att förvara sina vapen hos annan, varför förvaringen inte längre är av tillfällig karaktär.

AA överklagade till förvaltningsrätten, som ansåg att den omständigheten att AA är bosatt utomlands och inte har någon fast bostad i Sverige, att han alltjämt har ett intresse av att bruka vapnen i Sverige samt att han tidigare har haft tillstånd att förvara vapnen hos annan utgör särskilda skäl för tillstånd att förvara vapnen hos annan. Förvaltningsrätten upphävde därför beslutet och visade målet åter till Polismyndigheten för beviljande av tillstånd för förvaring av vapnen hos annan samt för att fastställa villkor för tillståndet.

Kammarrätten upphävde förvaltningsrättens dom och fastställde Polismyndighetens beslut. Kammarrätten uttalade att mot bakgrund av huvudregeln att en vapeninnehavare ska vara bosatt i Sverige och har skyldighet att själv ta hand om sina skjutvapen, är utrymmet för tillstånd att förvara vapen hos annan för den som är varaktigt bosatt utomlands begränsat. Kammarrätten fann att det inte framstod som motiverat att bevilja AA förnyat tillstånd.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer förvaltningsrättens dom.

Han anför bl.a. följande. Han är fast bosatt i Storbritannien och besöker Sverige tillfälligtvis och under kortare perioder. Han har ingen fast bostad eller uppehållsplat i Sverige och använder inte vapnen i Storbritannien. Den förvaring som han har sökt tillstånd för är betryggande. Med hänsyn till den ökade stöldrisken under transport och det administrativa merarbete som in- och utförelse av vapnen skulle medföra inför vart och ett av jakttillfällena föreligger särskilda skäl för honom att få förvara vapnen hos annan.

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande.

Vid förvaring av vapen hos en annan person begränsas innehavarens direkta rådighet och kontroll över vapnet. Sådan förvaring får ses som ett undantag från huvudregeln om eget ansvar för vapnen. Ett tillstånd att förvara vapen hos annan person ska tidsbegränsas och regelbundet omprövas vilket torde innebära att en sådan förvaring inte ska vara permanent. Det övergripande syftet med Polismyndighetens tillståndsgivning, vilket innefattar registrering av personer med tillstånd att inneha skjutvapen samt kontroll av vapnens förvaring, är att förhindra missbruk och brott med skjutvapen. Polismyndigheten har inte samma möjlighet att få kännedom om brister i personlig lämplighet när det gäller personer som emigrerat till andra länder. Dessa omständigheter motiverar huvudregeln att en vapenägare har skyldighet att själv ta hand om sina skjutvapen och att personer med vapentillstånd enligt svensk lagstiftning i regel bör bo och vistas i Sverige. Möjligheten för den som är varaktigt bosatt utomlands att få tillstånd till att långtidsförvara vapen hos annan person är därför begränsad.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Frågan i målet är om en vapeninnehavare som sedan lång tid är bosatt utomlands kan ges tillstånd att här i landet förvara skjutvapen hos någon annan.

Rättslig reglering

I 5 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) föreskrivs att den som innehar skjutvapen är skyldig att ta hand om egendomen och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt den.

Av 5 kap. 3 § vapenlagen framgår att en innehavare får lämna över sitt skjutvapen till någon annan för förvaring om han inte själv kan ta hand om egendomen eller om det annars finns särskilda skäl. För sådan förvaring krävs tillstånd. Vid tillståndsprövningen ska möjligheten för mottagaren att erbjuda en säker förvaring särskilt beaktas. Tillståndet ska tidsbegränsas.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Enligt 5 kap. 1 § vapenlagen är huvudregeln att den som innehar ett vapen ska ta hand om detta och hålla det under uppsikt.

När det infördes krav på tillstånd för förvaring av skjutvapen hos någon annan uttalades i förarbetena att det finns situationer där sådan förvaring framstår som klart motiverad (prop. 1999/2000:27 s. 52). Som exempel nämndes att en son eller dotter flyttar från föräldrahemmet till en tätort eller storstad men avser att fortsätta att jaga på föräldrarnas jaktmarker, att någon flyttar till en storstad på grund av sitt arbete men har kvar väsentlig anknytning till sin hembygd där han avser att fortsätta bedriva jakt samt att vapenägaren under en längre period vistas i utlandet eller i vart fall så långt från hemmet att han eller hon inte har möjlighet att se till

sina vapen i tillräcklig utsträckning. Det framhölls dock att det bör krävas att det efter en helhetsbedömning framstår som motiverat att förvaringen sker hos någon annan än tillståndshavaren.

Enligt 5 kap. 3 § vapenlagen ska ett tillstånd tidsbegränsas. I förarbetena framhålls att en tidigare gällande begränsning till tre år åt gången bör kunna tjäna som vägledning (a. prop. s. 53). I Rikspolisstyrelsens allmänna råd anges också att normaltiden för ett tillstånd är högst tre år åt gången (RPSFS 2009:13 s. 50). Det finns inga begränsningar av möjligheterna att få tillståndet förnyat.

Möjligheten att ge förnyade och upprepade tillstånd liksom de exempel på när förvaring hos annan kan vara motiverad som nämns i förarbetena, visar att avsikten är att tillstånd ska kunna ges även för längre tidsperioder.

Även den som är bosatt i annat EU-land än Sverige kan ges tillstånd att inneha skjutvapen. Enligt 2 kap. 13 § vapenförordningen (1996:70) kan tillstånd ges bl.a. om den utomlands bosatte skriftligt intygat och motiverat sin avsikt att inneha vapnet endast i Sverige (jfr RÅ 2000 not. 113). Bestämmelsen synes förutsätta att vapnet – när tillståndshavaren är bosatt i ett annat EU-land – ska kunna förvaras hos någon annan än tillståndshavaren.

Mot denna bakgrund konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen att möjligheten att få tillstånd att förvara vapen hos någon annan inte förutsätter att vapeninnehavaren är bosatt i Sverige och inte heller att förvaringen är en tillfällig lösning.

AA har tillstånd att inneha skjutvapen, är bosatt i annat EU-land och får, om inte annat genom vad han anfört i detta mål, anses ha intygat och motiverat sin avsikt att inneha vapnen endast i Sverige. Han kan då inte på den grunden att han sedan många år är bosatt i Storbritannien vägras förnyelse av det tillstånd att förvara sina vapen hos någon annan här i landet som löpte ut den 1 mars 2014.

Den fortsatta prövningen av förutsättningarna för att bevilja AA förnyat tillstånd för förvaring av vapen hos någon annan bör göras av Polismyndigheten.

Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att målet visas åter till
Polismyndigheten.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Eskil Nord, Thomas Bull,
Per Classon och Mari Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Ulla Perttu.

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 13 maj 2015 i mål nr 2695-15
Polismyndigheten i Skånes beslut den 3 februari 2015, Diariernr A156.553/2014